

สภาความปลอดภัยทางถนน

มติเพื่อการขับเคลื่อน
นโยบายสาธารณะ

สมัชชาสุขภาพจังหวัดจันทบุรี

ประเด็นจักรยานเมืองจันทบุรีปลอดภัย

1. สรุปภาพรวมของสถานการณ์

องค์การอนามัยโลกได้กล่าวไว้ว่า ในแต่ละวันผู้คนจำนวนมากกว่า 3,000 คนที่ต้องเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน และได้มีการคาดการณ์ว่าระหว่างปี พ.ศ.2543-2563 การเสียชีวิตจากการจราจรจะลดลงประมาณ 30% ในประเทศที่มีรายได้สูงแต่จะเพิ่มขึ้นอย่างมากในประเทศที่มีรายได้ต่ำและปานกลางถ้าปราศจากการดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสม

สมัชชาสหประชาชาติในการประชุมครั้งที่ 64 เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2553 ได้รับรองคำประกาศเจตนารมณ์ปฏิญญามอสโก และประกาศให้ปีพ.ศ. 2554 - 2563 เป็นทศวรรษแห่งความปลอดภัยทางถนน (Decade of Action for Road Safety) และเรียกร้องให้ประเทศสมาชิกมีการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการ พร้อมทั้งกำหนดเป้าหมายการลดการเสียชีวิตในระดับที่ท้าทายให้เหมาะสมกับปัญหาอุบัติเหตุทางถนนในแต่ละประเทศ เมื่อสิ้นสุดทศวรรษ โดยมีกรอบในการดำเนินงานที่สำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. การพัฒนาความสามารถในการบริหารจัดการ (Building management capacity)
2. การดำเนินการในการออกแบบถนนและการจัดการโครงข่ายถนนที่รองรับผู้ใช้ถนนทุกกลุ่ม (Influence road design and network management)
3. การดำเนินการเพื่อให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยของรถ (Influence vehicle safety design)
4. การดำเนินการเพื่อให้มีผลต่อพฤติกรรมของผู้ใช้ถนนทุกกลุ่ม (Influence road user behavior)
5. การปรับปรุงการดูแลรักษาผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุ (Improve post crash care)

ประเทศไทยในฐานะประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติควรมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนวาระความปลอดภัยทางถนนของโลก สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุทางถนน ที่สำคัญๆ ส่วนใหญ่จะเกิดจากสภาพรถ พฤติกรรมผู้ขับขี่ สภาพถนน และสภาพแวดล้อม ปัจจัยใดปัจจัยหนึ่ง หรือหลายๆ ปัจจัยเหล่านี้ที่เป็นต้นเหตุในแต่ละปี มีผู้เสียชีวิตบนท้องถนนกว่า 13,000 ราย ไม่รวมผู้บาดเจ็บที่ไม่สามารถประมาณการตัวเลขอย่างเป็นทางการได้ ซึ่งจักรยานก็เป็นหนึ่งในกลุ่มของยานพาหนะที่เกิดอุบัติเหตุ โดยปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุทางถนนประกอบไปด้วย ความผิดพลาดของผู้ใช้ทางสัญจรร่วม ความบกพร่องของรถ ถนนและสิ่งแวดล้อม โดยอาจเกิดจากปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งหรืออาจเกิดจากปัจจัยร่วมประกอบกันเป็นเหตุการณ์ลูกโซ่ซึ่งรวมทั้งความประมาทของผู้ขับขี่เอง การไม่เคารพ กฎ กติกา ของการใช้เส้นทางสัญจรร่วมกัน

จากการสำรวจของของชมรมจักรยานเพื่อสุขภาพแห่งประเทศไทย (TCC) พบผู้ใช้จักรยานตามรูปแบบพิธีมิต โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1. นักแข่งจักรยานมืออาชีพ จะมีจำนวนน้อยสุด 2. ผู้ใช้จักรยานเพื่อกิจกรรมนันทนาการ ท่องเที่ยว ออกกำลังกาย ซึ่งจะมีอุปกรณ์เพื่อป้องกันอันตรายโดยเฉพาะทั้งหมดทั้งนี้คือจักรยาน ถุงมือ ชุดปั่นจักรยาน เป็นต้น และ 3. ผู้ใช้จักรยานในชีวิตประจำวันที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก และทุกช่วงวัย โดยจากการสำรวจของชมรมจักรยานฯ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2554 ใน 11 จังหวัดทั่วประเทศ พบว่าโดยเฉลี่ยทุกบ้านจะมีรถจักรยานบ้านละ 2 คัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคนส่วนใหญ่ใช้จักรยานเป็นพื้นฐานในชีวิตประจำวันอยู่แล้วในบริบทที่เอื้ออำนวย

นับตั้งแต่มีการผลักดันให้ใช้จักรยานในชีวิตประจำวัน หรือกระแสนรณรงค์การปั่นจักรยานของชมรมจักรยานต่าง ๆ ทั่วประเทศ จะเห็นได้ว่ามีผู้ปั่นจักรยานเพิ่มขึ้น และมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ซึ่งจาก

1 กระแสดังกล่าวทำให้เกิดความต้องการอยากใช้จักรยานในชีวิตประจำวัน เพื่อช่วยลดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง
2 ระยะใกล้ และได้สุขภาพดี

3 ในจังหวัดจันทบุรีก็เช่นกันการใช้จักรยานเพื่อการเดินทางในชีวิตประจำวันหรือการปั่นจักรยานเพื่อ
4 สุขภาพหรือการท่องเที่ยวหรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่นก็ตามของประชาชน มีแนวโน้มที่มีการเติบโตทั้งในด้าน
5 ธุรกิจจักรยานรวมถึงประชาชนให้ความสนใจซื้อหาจักรยานหลาย ๆ แบบมาปั่นกันมากขึ้นตามลำดับ มีการ
6 รวมกลุ่ม มีการก่อตั้งเป็นชมรมจักรยานต่างๆ เกิดขึ้นหลายชมรม ซึ่งมีที่ตั้งในแต่ละตำบล ในแต่ละอำเภอ ของ
7 จังหวัดจันทบุรี ซึ่งจะเห็นได้ทั่วไปว่ามีนักปั่นจักรยานใช้ถนนหลวงหรือเส้นทางที่ใช้ในการเดินทางหรือสัญจร
8 ของยานพาหนะอื่นด้วย การปั่นจักรยานเป็นกลุ่มใหญ่ กลุ่มเล็กหรือแม้แต่การปั่นคนเดียว สิ่งที่ควรตระหนัก
9 และให้ความสำคัญเป็นลำดับแรก คือการใช้รถและใช้เส้นทางหลวงร่วมกันด้วยความปลอดภัยหรือกล่าวอีกนัย
10 หนึ่งว่า “จักรยานเมืองจันทน์ปั่นอย่างปลอดภัย” ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสร้างจิตสำนึกร่วมและเพื่อลดการเกิด
11 อุบัติภัยบนเส้นทางสัญจรที่มีการใช้เส้นทางร่วมกัน

12 ดังนั้น เพื่อการสร้างวัฒนธรรมการใช้เส้นทางร่วมกันอย่างปลอดภัยจำเป็นต้องสร้างองค์ความรู้ ความ
13 เข้าใจร่วมกันของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน รวมถึงผู้ที่มีหน้าที่กำกับดูแลหรือรักษากฎหมายตลอดจนผู้
14 มีหน้าที่ดูแลเส้นทางสัญจร หากมีการประชุมสร้างความเข้าใจร่วมกันในระดับต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่
15 เกิดขึ้นในปัจจุบันมาเป็นข้อมูลการพิจารณา จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหายั่งยืนต่อไป

16
17 **2. มติที่เสนอให้ผู้รับผิดชอบระดับนโยบาย ผลักดันให้เกิดการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม**

18 มติของการพัฒนานโยบายสาธารณะ จักรยานเมืองจันทน์ปั่นปลอดภัย มีข้อเสนอเชิงนโยบาย ขอให้ให้มี
19 การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อการขับเคลื่อนให้เกิดกิจกรรมต่อไปนี้

20 1. สร้างวัฒนธรรมการใช้เส้นทางอย่างปลอดภัย ในจังหวัดจันทบุรี โดยการส่งเสริมการจัดกิจกรรม
21 รมรงค์สร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะการใช้จักรยานอย่างปลอดภัย และให้บูรณาการกับขนบธรรมเนียม
22 วัฒนธรรมประเพณีตลอดจนการท่องเที่ยวและกีฬาที่ต่อเนื่อง

23 2. รมรงค์ให้ความรู้ และสร้างความตระหนักเกี่ยวกับกฎหมายจราจรให้กับประชาชนทั่วไป

24 โดยให้ทุกภาคส่วน ร่วมรมรงค์และเป็นต้นแบบอย่างต่อเนื่อง

25 3. ให้มีการบังคับใช้กฎหมายจราจรอย่างจริงจัง เพื่อสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย เรื่องการใช้
26 รถจักรยานรวมถึงยานพาหนะทุกประเภท ร่วมกันบนทางสัญจรอย่างปลอดภัย

27 4. จัดทำป้ายสัญญาณจราจรในจังหวัดจันทบุรี เช่น ป้ายจำกัดความเร็วในเขตชุมชน ป้ายเตือนว่ามี
28 การใช้จักรยานร่วมบนทางสัญจร เป็นต้น

29 5. จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการใช้จักรยานอย่างต่อเนื่อง รวมถึงประชาสัมพันธ์ทุกช่องทางสื่อสาร เพื่อ
30 รมรงค์การปั่นจักรยานเพื่อสุขภาพ และการแข่งขันในจังหวัดจันทบุรีอย่างต่อเนื่อง

31 6. สนับสนุนการสร้างเส้นทางจักรยานตลอดเส้นทาง ณ ถนนเลียบบคลองภักดีศรีฟ้า

32 7. จัดทำ Application แผนที่เส้นทางปั่นจักรยานเชิงอนุรักษ์และการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ สำหรับ
33 นักท่องเที่ยว และจัดทำศูนย์ Call Center เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักปั่นจักรยานยามวิฤติและฉุกเฉิน

34 8. ร่วมกันสร้างชุมชนตัวอย่าง โดยการกำหนดเขตจำกัดความเร็วที่เหมาะสม เพื่อการขับขี่
35 อย่างปลอดภัย